

Mattup ere ki sirwe Pool yi riine a don a Korent

*En urzi k'ono don kun t'oone adda mattup
ettiyo*

Ette mattup ere ki sirwe Pool yi riine a don a geeger Korent. A mattupadi ere ki poone, yon y'an di ruute yi dehu y'ette y'a ti'n wollo. Wo de y'a k'iine y'a k'iide ye. Wo munda wede i y'iigire enno: Y'a illiga Yawudiyagi miibi an iide Korent, an di kazita munda ti doolo a ki t'iide ye a Rabila Majjaanawa ere Pool y'an gizite ki poone gette. Wo kane an di ruute son, Pool yon wede zina k'Isa ki kotto ye. Inkinno Pool y'a t'ize sommagi dondon, geɗ kono k'inokino y'a dihe y'an di raane mattup, y'an di roote munda wede i-d'ede adda k'addi, wo munda wede i y'ize kono y'a k'iine y'a k'iide wollyadan ye me.

Adda mattup ette Pool y'a ruute kereɗ, yon wede zina k'Almasi, wo de urzi naabadi wede yon y'isiyo geɗ a ki t'ettiyo ye ti don doolo eliyo dooyiso a urzi Raa me. Genno munda wede Pool an di y' giigira me. Pool y'an di ruute sey, an a seeda zakidi a naabo tussiyono kono an a nooga don i ziipe addan a Isa a siido Ziide. Wo y'a di duule sey, yi dehu y'ette y'a ti'n wollo, kono y'an di'n aapidɛy kane don oldikadan an ki t'iili ye botto geɗ me.

Toose ki Pool

¹ Mattup ette i raaniya nuɲ Pool wede zina k'Isa Almasi, aa Raa yi dehu, wo ti leema Timote, a kane dɔŋ ki Raa ogiyso ti suma k'Isa a geeger Korent wo a dɔŋ ki Raa pay adda siidɔ k'Akayi pay. ² Geɲ beeko ti toose ki Meegin Raa wo ti Galmeega Isa Almasi i koonaa eggunɲ.

Urzi selliyo dɔwo

³ In amma Raa, Meeki Galmeegin Isa Almasi, yon Meege wede i d'isiyo adde koduwo, yon Raa, yi selliyo dɔwo aame tuuku ton maɲ. ⁴ Adda dabaradiɲ pay y'in ti'n selliyo, wo t'urzi selliyo ere kine batum in ooniyo ti yode gette, kine ton in aane in di selle dɔŋ pay adda dabar ere tuuku ton maɲ. ⁵ In'kino maɲ kine in d'ooniyo dabar baadaɲ kono k'Almasi me, wo geɲ in'kino kay t'urzi k'Almasi in d'ooniyo selliyo baadaɲ. ⁶ Aame kaye ay dabirsa maɲ, geɲ kono kune kun t'oone selliyo wo kun d'utte. Wo aame ay uune selliyo maɲ, geɲ kono kune ton kun t'oone selliyo, ere un di'n ise kun d'ombiɲa a dabar ere aa kaye ay dabirsa. ⁷ Kaye zaapu k'elkisadey a kune ay di seedu zakidi, kono kune kun a ti gitte kaɲ soo adda dabaradey geɲ, kune ton kun t'oona selliyo aa ki kaye kay.

⁸ In'kino maɲ zembɔ ki nuɲ, kaye ay dehu munda eɲ kun di y' suune, adda siidɔ k'Aazi ay d'uune dabar baadaɲ a jiiire eedey, ay d'ilke ay ki lekka zeere ye. ⁹ Derec, kaye ay d'ilke adda k'addey aa booro t'ayni ziidɔ k'unto. Geɲ a t'ize in'kino, kono ay ki ziipe addey a kaye batum ye, wo de ay di ziipe addey a Raa yon

yi baldfiya don unto. ¹⁰ Gen yode wede ay ti'n udfdo ti dabar ere k'unto kino ette, wo y'ay ti'n adfa sey. Eyye, kaye ay ziipe elkisadey a yode ki daana ton, y'ay ti'n adfa sey. ¹¹ Wo kune ton kun ayni noogiyo adda tondiyagun a Raa kono kaye me. Gen t'urzi tondiyo Raa ki don baadan, kaye ay t'ona beekadi, wo don baadan an di roota koduwo a Raa kono kaye.

Munda wede Pool yi k'iide Korent ye

¹² Derec, munda wede kaye ulbey ay isiyo unse, wo elkisadey ere ay di suuniyo munda en beehiye en ulsu t'ay kaza: Kaye ay izire a daana don duniya, wo ay izire inkino toc min a daana kune, ti tassuwa wo t'adde soo gen iido ti Raa. Wo ay izire ti suuniyo k'ono ere ki don tudde ye, wo de ti beeko ere ki Raa. ¹³⁻¹⁴ Inkino man adda mattupiyagey don kaye ay un raaniyta munda doolo umbo, kane min ono don kun gariya wo kun di suuniyo itadan genno danjal. Wo adda k'onamey gen, munda soo ede ankenno itadi kun ki ti zuune kerey ye, wo de nun ni zaapu elkisado a kune, kono san itadi kun di suuna kerey. Enno munda me: a onniyo kama Galmeega Isa, kaye ulbey aasa unse ti kune, gen kune ton ulbugun aasa unse ti kaye kay.

¹⁵ Nun suldi gen ni'ni zuune adda k'addo, inkino man n'a dihe ki poone n'a ette n'un ti'n wolley wo n'un di zaapey beeko ki sirwe sey. ¹⁶ San ti di kune gen n'a engiley ki siido

Maseduwan, wo ti siido Maseduwan* n'a-kimey di kune sey, kono kun o t'eeley zaada n'a seedfey urzi torguwadó ki siido Ziide. ¹⁷ Aame ni dihe n'aase injkino'η, ni ki t'ilke koduwo ye ko? Geη o di gaagiya a munda soo aa d'ofη tudde ge d'isiyo, injkino n'a roote «eyye» wo saη «aha» sirwan pay ko? ¹⁸ Raa batum yi suune ono d'ofη ay un rootiyo geη derec, ay ki rootiyo «eyye» wo saη «aha» sirwan pay ye. ¹⁹ Isa Almasi Ulo Raa, nuη Pool ti Silas wo Timote ay gizite rabiladí di kune geη†, yode batum yi k'iido'η ti elkiyo sire ye, yi ki ruute «eyye» wo saη «aha» sirwan pay ye. Wo de yoη y'iido'η a munda soo «eyye» d'anj'al. ²⁰ Injkinomanη Isa yoη «Eyye» ki Raa, a suldí pay d'ofη yi ruute y'aasa me. Kono kamo t'urzi yode Isa in di rootiyo «Eyye» a Raa, wo in di y' tamma. ²¹ Geη yode Raa batum kaye ti kune y'in d'eliyo toogo a urzi lekkiyo kettiyo kaη soo t'Almasi, wo y'inni biire. ²² Yoη y'in di'n iigire t'Unde Kamileη, i-kaza kine ki yode, tod'te y'in t'ele adda k'addiη, gette barta ere ki poone ki suldí d'ofη Raa y'in boohiyo saη y'in t'ela.

²³ Nuη eη, ni lohito ono maη, Raa y'ollige wo yi n'odo: Nuη ni ki gime ki Korent ye, kono ni ki dihe ye un t'isey ooηe me. ²⁴ Kaye ay ki dehu ay un gi di'n dokke ki toogo ye a urzi zaapu k'addugunη a Isa me, kono kun seedfu zakidí a urzi geη me wo, de ay dehu ay un di'n nooge kun di lekke t'unηsuwo.

* **1:16** 1.16 Maseduwan gette siido soo adda siidfiyagi pay ti kaaga d'ofη Romenη ga-dukke, tod'te a kese k'awwa ki siido ere ankeηηo an ti waaku Gires. † **1:19** 1.19 Kun wollo adda mattup ki Naabo d'ofη zina 18.5.

2

¹ Ki nuuno maŋ, ni t'ilkite'ŋ di kune ni k'iide ye bee, kono n'un ki ti'n t'eley kun ki t'isey sommagi dondonj sey ye. ² Aame n'un ti'n eley kun t'izey sommagi dondonj maŋ, t'aaye sey me n'aasey uŋsuwo te? Para maŋ ti yode wede ni ti y'ele y'a t'ize sommagi dondonj geŋŋo. ³ Aame n'iiney di kune maŋ, ni ki dehu donj onjo ti diinaguŋ an ki ti n' t'eley n'a ki t'isey sommagi dondonj ye, ki too maŋ ti kane geŋŋo ay isey uŋsuwo te. Geŋ kono k'injino n'un di riije mattup gette*. Nuŋ ni suune adda k'addó, aame nuŋ ulbó uŋse maŋ, kune pay toŋ ulbuguŋ uŋse. ⁴ Eyye, nuŋ n'un riije t'ulbe k'oodfiyo baadaŋ, biza k'ulbó i zehiso wo ti zumari edayó, wo de n'un riije kono n'un ki ti'n t'ele kun ki t'ise sommagi dondonj ye, wo kun di suune nuŋ o d'ede geyyiso baadaŋ a kune me.

Tambobino a wede ize ulsu

⁵ Aame wenda ti diinaguŋ yi t'ela duwo an t'iza sommagi dondonj maŋ, geŋ y'ele nuuno daŋŋal ye, wo y'ele kune pay. Wo de ono geŋ in ti'n aagila baadaŋ ye. ⁶ Ki wede injino geŋ daŋgay ere donj baadaŋ ti diinaguŋ an i ele gettiŋ, iide baa. ⁷ Wo de ankeŋ kun i t'iso tambobino wo kun i eelo kooke, para maŋ y'a t'isa sommagi dondonj a ceera eedí.

⁸ Injino maŋ, n'un di rooto munda wede kun d'ise, kun iso beehiyko kono y'a suune kune

* **2:3** 2.3 Pool yi rootiyo ti mattup ere ti doolo yi riije wo a digge, yi ki rootiyo ti mattup ere yi riije ki poone a donj Korent ye. Kun wollo adda mattup ki 2 Korent 7.8.

kun yi geyyiso. ⁹ Nun n'un riije mattup gette kono ni dihe n'un ti'n naame wo n'a suuna ki kotto onamó pay kun ollige maŋ. ¹⁰ A wede'ŋ kun i t'isiyo tambobino maŋ, nun toŋ ni-t'ise tambobino kay. Aame nun n'isiyo tambobino geŋ, n'isiyo a munda ede d'o'ŋ kollo, wo n'isiyo kono kune, wo a d'aana k'Almasi. ¹¹ Nun n'ize inŋkino kono Meeda siitandani ti-ki t'oone urzi t'in gi di'n ceere ye, kono kine in ti suune raayikatú te.

Pool a geeger Tirowas

¹² Nun n'a inŋile ki geeger Tirowas kono n'a kizitey Rabila Majjaanawa k'Almasi, wo aame n'iiney maŋ n'a uwwe Galmeega y'o t'ihina urzi n'a kizite. ¹³ Wo d'e nun ulbó o d'uude baadaŋ kono leemadó Tit ni ki y'uuney ye. Inŋkino maŋ d'oŋ Tirowas ni'n ili, n'a inŋile ki siid'o Maseduwan†.

Isa Almasi y'a jiire

¹⁴ In rooto koɗuwo a Raa, kono daayum y'in di'n t'ettiyo k'adda diine d'oŋ an engile duy, pay kaŋ soo in tamma Almasi yi jiire. Wo t'urzi kine Raa yi d'isiyo a ume tuuku toŋ Almasi d'uwo an di y' suuniyo, geŋ aakede egey d'oŋ eediyadaŋ unse i-ti teepiyo a ume pay. ¹⁵ Derec, kine aakede egey d'oŋ eediyadaŋ unse Almasi yi-d'eliyo a Raa, wo eediyo ere unse gette, i-ti teepiyo a tukki d'oŋ a urzi k'uttiyo wo a tukki d'oŋ i t'umbe urzi daggiya pây. ¹⁶ A d'oŋ soo eediyo gette tod'te eediyo ere k'unto, t'an d'an t'etta k'ume k'unto,

† **2:13** 2.13 Kun wollo adda mattup ki Naabo d'oŋ zina 20.1.

a don ongo eediyo gette tod'te eediyo ere ki lekkiyo, t'an d'an t'etta k'ume lekkiyo ere ki daayum. Inkinoo wee wee a aane a t'ise naabo ere ette?

¹⁷ Kaye aakede don ongo ge d'isiyo suuk t'ono Raa genno ye, kaye ay rootiyo ono don derec ki Raa, t'adde soo wo a daanadi, kono ay lekkiyo kettiyo kan soo t'Almasi.

3

Don naabo a urzi taasuwa ere aware

¹ Kaye batum ay di dehe ay t'imme tuddey, ay t'ese kaye ay jire ko? Kunuŋ i dehu mattup ay un d'ette a kize kaye don zina k'Isa, aa don ongo ge d'isiyo ko? Kunuŋ ay ambe tunda man, i dehu ay tonde mattup ti beyguŋ ko? Aha, inkinoo ye!

² Geŋ kune batum aakede mattupadey, raaniya a biza k'ulbey, duwo pay an ti suune wo an di gare. ³ Eyye, geŋ kereŋ kune aakede mattup ere Almasi batum yi riije y'ay d'ele beezey ay i di naabe. Mattup gette yon yi riije ti buuye ye, wo de yi riije t'urzi k'Unde Raa zeere. Tode gette yi riije ekki pakirtagi mongali ye, wo de yi ti riije a biza k'ulbuguŋ*.

⁴ Kaye ay rootiyo inkinoo kono ay ziipe addey a Raa t'urzi k'Almasi. ⁵ Geŋ derec kaye ay suune, ti toogo k'aggadey ay ki t'iide ye k'isiyo naabo ette. Wo de naabo ette ay ti-t'isiyo ti toogo ere Raa y'ay eliyoo. ⁶ Geŋ yode Raa y'ay di'n ize don

* **3:3** 3.3 A ume an riije «pakirtagi mongali» geŋ, kun wollo adda mattup ki Egzod 24.12. Wo a ume an riije «a biza k'ulbuguŋ» geŋ, kun wollo adda mattup ki Zeremi 31.33 wo Ezekiyel 11.19.

aane i t'ise naabo a urzi taasuuwa ere aware, ti k'ettiyo t'urzi k'oogoro Muusa ere yi riine gettiyo ye, wo de t'ettiyo t'urzi k'Unde Kamilen. Derec, to oogoro ere yi riine ti kaaga gette duwo t'an d'an t'etta k'ume k'unto, wo de Unde Kamilen t'in di'n t'etta k'ume lekkiyo ere ki daayum.

⁷ To oogoro gette Muusa yi ti riine ti kaaga ti aryagi raaniya eego pakirtagi mongali†, wo aame y'ize injkino geŋ duwo an di wulle toore ki gooliko Raa. Wo toore gooliko'ŋ a-tuure ume k'eda Muusa, doŋ k'Izirayel an k'iine wolliyo yerere adda k'edayi ye, kono i tooriyo baadan‡, kacin yo toore geŋ ki peedo boolon. Aame oogoro ere t'an d'an t'ettiyo duwo k'ume k'unto gette, toore ki gooliko Raa t'an yi gize injkino man, ⁸ geŋ ki kotto naabo k'Unde Kamilen meedikatú t'aasa a ceera sey. ⁹ Derec, naabo k'oogoro ere duwo booro ti di'n seedu gette tod'te meedikatú a jiire man, geŋ ki kotto naabo k'Unde Kamilen ere ti di'n isiyo duwo ki diine a daana Raa gette, tod'te meedikatú a jiire sey. ¹⁰ Injkino a daana meedikatú ere a jiire ette, gooliko ere a tuure ti kaaga gette, tooratú a nokkida. ¹¹ Aame munda wede san yi-t'engila, goolikadi a jiire man, ki kotto munda wede a lekka ki daayum geŋ, goolikadi t'aasa meeda a ceera sey.

¹² Kaye ay zaapu elkisadey a suldi genno, injkino ay rootiyto ono Raa kereŋ daa k'orgiso.

¹³ Kaye ay k'isiyo aa ki Muusa ye. Yoŋ ume

† **3:7** 3.7 Kun wollo adda mattup ki Egzod 31.18 wo 34.27-28.

‡ **3:7** 3.7 Kun wollo adda mattup ki Egzod 34.29.

k'edayí y'a-ti diibiyo buude, kono don k'Izirayel an ki wolle nokkiso ki toore wede a ume k'edayí genno ye. ¹⁴ Wo de kane eedan ere soodo a elkiso a t'ippe, bini ankenno ton aame an gariya mattup ki taasuwa ere mazzini man, munda aa buude yi lekkiyo diibiyo a eedan ere soodo k'elkiso gette daa k'ambuzi. Yi t'isa umbo aame an likka kettiyo kan soo t'Almasi do. ¹⁵ Gen inkinno bini anki, daayum aame tuuku don k'Izirayel an gariya mattup ki oogoro Muusa man, munda aa buude y'an di diibiyo a eedan ere soodo a elkiso. ¹⁶ Wo de aame wede yi ti kama ki tukki Galmeega doo min, buude'n yi-ti y'ambu kollo. ¹⁷ Kun ollo, Galmeega yon Unde, wo a ume Unde Galmeega ede gen, duwo eedan toore. ¹⁸ Kine don pay ume k'edayin daa diibu ti buude gen, toore ki gooliko Galmeega yi-tooriyo a tudin, aakede adda kaynaan. Inkinno man, Galmeega yon Unde gen lekkiyadin yi-ti kama, in di deeyiso aa yode ti gooliko ere meeda i ceeriyo ki ceeriyo.

4

Don zina k'Isa an dabirsa aa ki yode

¹ Kaye Raa y'ay d'ize adde koduwo naabo ette y'ay di t'ele a beezey, inkinno man kaye tuddey a ki rurrige ye. ² Suldi don ki sukiyagi duwo an isiyo kan ombide gen, kaye adda ye. Kaye duwo ay ki'n ombo ti metinno ye, wo ono Raa ay ki ti'n kama ti dergilagi ye. Wo de kaye batum ay rootiyo ono don derec a daana Raa, inkinno don pay elkisadan t'an di kize onamey derec.

³ Wo aame Rabila Majjaanawa ere ay kazita ette a don ongo ti lekkiyo diibiyo man, gen ti lekkiyo diibiyo a kane don i t'umbe urzi daggiya. ⁴ Kane an di tuuge zaapu k'addan a Isa, kono Meeda siitandani i dokkiyo duniya gette, t'an t'ippe a eedan ere soodo a elkiso te. Inkinno man toore wede ki Rabila Majjaanawa an ki y' woliyo ye, yode wede i-kaza gooliko k'Almasi, yon min Raa koyok. ⁵ Ono don ay kazita en, ay kazita a tukki kaye batum ye, wo de ay kazita a tukk'Isa Almasi yon Galmeega, wo ki too man kaye batum ay rootiyo, kaye don naabagun a urzi k'Isa me. ⁶ Raa yi ruute ti kaaga, y'ede: «I iso toore a toore adda zimolo*.» Gen yode Raa genno batum y'a-tuure biza k'ulbey ti toorayí, y'ize inkinno kono yi dehu ay di wolle toore goolikadí i tooriyo a ume k'eda k'Almasi.

⁷ Wo de kaye don i sarkiya laale ki Raa adda k'addey en, kaye aakede toolo lee toogadey umbo. Inkinno man in suune kereñ toogo ere a jiiire eego kino ette, ettiyo ti Raa, ti kaye ye. ⁸ Kaye t'ume tuuku ton ay d'ettiyo suldi don oone ay di'n neryiso, wo de an ay gi di'n ceeriyo ye, kaye ulbey ay d'oodiyo baadan, wo de eedey i-ki daggiya ye. ⁹ Duwo an ay di'n lommitte, wo de Raa y'ay ki'n ooliyo ye, kaye an di danyisa siido, wo de an ay ki ti'n towwo ye. ¹⁰ Kaye daayum ay d'owwiyo a tuddey unto t'ayni dooliyo aa ti duule Isa, inkinno man lekkiyo k'Isa ton duwo an aane an di wolle kereñ adda tuddey me. ¹¹ Wo de daayum kaye don i lekkiyo zeere en, duwo

* **4:6** 4.6 Kun wollo adda mattup ki Zenez 1.2-3.

an dehu an ay ti'n t'ide kono ay daaniya Isa. Injino maŋ lekkiyo k'Isa toŋ ɗuwo an di wolle kereŋ adda tuddey ere k'unto ette. ¹² Injino kaye daayum lekkiyadey aa a biza zire, wo tiŋ geŋ kune kun d'ooniyo lekkiyo ere ki daayum.

¹³ An riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Nuŋ n'ele addó a Raa, kono kamo n'a gizite onamí me†.» Kaye toŋ, urzi zaapu k'addey a Raa injino kay, geŋ ay zaapu addey a yode, kono kamo kaye ay di kazita onamí me. ¹⁴ Eyye, kaye ay suune Raa wede a bilde Galmeega Isa ti diine ɗoŋ unto geŋ, y'ay ti'n balɗa kay aa y'a bilde Isa, wo kaye ti kune y'in di'n t'etta pay ki ɗaanadí. ¹⁵ Sulɗi ɗoŋ pay ay aaniya, ay d'ombiŋe geŋ, kono un di'n nooge. Injino maŋ beeko Raa t'aasa baadaŋ a eggun, wo daayum kun d'aagila k'aagulu, kun di roota koɗuwo a Raa wo kun di y' t'imma pay kaŋ soo.

Lekkiyo a urzi zaapu k'adde a Isa

¹⁶ Kono kamo kaye tuddey a ki rurrige ye. Wo aame ise tuddey ette booloŋ ti booloŋ toogatú i ɗaŋgiya toŋ, adda k'addey onniyo ti onniyo Raa y'ay d'eliyo toogo. ¹⁷ Dabar ay ooniyo aŋkenno ette, tod'te soodo wo ki peedo booloŋ, wo ɗe t'in di'n isiyo kine ɗoŋ a t'oona daryika ere meeda ki Galmeega wenda yi ki ti dooze ye, daryika gette tod' ti lekkiyo ki daayum wo ti jire dabaradey taŋ baadaŋ. ¹⁸ Injino maŋ kaye ersadey ekki sulɗi ɗoŋ ay'ni wolleyo geŋno ye, wo ɗe ersadey ekki sulɗi ɗoŋ ay ki'n wolleyo ye. Sulɗi ɗoŋ ay'ni

† **4:13** 4.13 Kun wollo adda mattup ki Soom 116.10.

wolliyo geɗ, kane an t'engila, wo de dɔŋ ay ki'n wolliyo ye geɗ, kane an di lekka ki daayum.

5

¹ Derec, tuddiŋ in di lekkiyo a siido ette, tod'te aakede daabe saŋ onniyo soo a latta. Wo de kine in suune aame in t'inda maŋ, a kandaane Raa y'in t'eeley tudde ti doolo ere a lekkey ki daayum, tod'te i t'ikkima Raa, bey wedusu ye.

² Wo aŋken a siido ette kine in dawilsa*, in di dehu t'addiŋ pay, Raa y'in t'osse tudde ere ti kandaane, t'ekki tudde ere a siido ettiyo, geɗ aakede wede y'a t'ossiyo kalle t'ekki bakadi.

³ Inkiŋo maŋ tuddiŋ Raa yi-ti t'ossey in ki lekkey bontiliŋ ye. ⁴ Aŋkenno kine in lekkiyo ti tuddiŋ ere aa daabe ette, in di dawilsa aakede in sarkiya attidi baadaŋ. Derec, kine in ki dehu in ki t'inda ye, wo de in di dehu in a-t'osse t'eego'ŋ tudde ere ti kandaane, geɗ inkiŋo tudde ere a lekka ki daayum t'a dagga tudde ere k'unto. ⁵ Geɗ yode Raa batum inni biire kono onniyo soo in di lekkey ti tuddiŋ ere a kandaane gette, inkiŋo y'in d'ele Unde Kamileŋ adda k'addiŋ, gette barta ere ki poone ki suldi dɔŋ y'in boohiyo saŋ y'in t'ela.

⁶ Inkiŋo maŋ kine in di lekke daayum tuddiŋ i-ki rorrige ye, wo in di suune aame in lekkiyo ti tuddiŋ ettiyo baa geɗ, kine dokki t'ume lekkiyadiŋ ti Galmeega me. ⁷ Derec, in sooru t'urzi zaapu k'adde a Isa, in ki sooru t'urzi munda wede in wolliyo t'edayiŋ ye. ⁸ Eyye, kine in di lekke daayum tuddiŋ i-ki rorrige ye, wo

* **5:2** 5.2 Kun wollo adda mattup ki Romerŋ 8.23.

munda wede in di dehe a ceere, tuddiŋ ette in di t'ooli in t'ette in di lekkey a sirpa Galmeega. ⁹ Injino ise in lekkiyo ti tuddiŋ ettiyo, ise in ti t'inda toŋ maŋ, in dehe a jiiire munda wede Galmeega ulbí i-d'ise unse. ¹⁰ Derec, i dehu kine pay in t'etta k'ume booro k'Almasi, y'a ðekkey booro eediŋ. Injino maŋ wede tuuku toŋ y'a t'ooney munda wede Raa yi-t'eley a naabadí ere y'ize a lekkiyadi a duniya, ise ki beehiyko ise k'ulsuko toŋ maŋ†.

In ti kami in t'okkiyo ti Raa

¹¹ Kaye ay suune Galmeega yi ðekka booro eediŋ, injino maŋ ay d'orgiso a yode. Geŋ kono kamo ay d'isiyo t'urzi tuuku toŋ ðuwo an di suune adda k'addaŋ onamey ðerec. Raa toŋ y'ayni suune kereŋ, wo n'elkiyo kune toŋ, adda k'addugun kun ayni suune kereŋ. ¹² Ay ki dehu ay ki kize tuddey sey ye a ðaana kune me, wo ðe ay dehu ay un di kize urzi wede ulbugun aase unse ti kaye. Injino maŋ kun d'aana kun an di-kima ono ki ðoŋ i rootiyo k'ulsuko a tukki kaye. Kane geŋ an koliyo tuddaŋ a suldi ðoŋ an wolleiyo t'edayan, a suldi ðoŋ adda k'adde ye. ¹³ Doŋ ongo an'de, eedey i digge. Wo eedey i digge ki kotto maŋ, geŋ a Raa, wo ðe kaye mentikagi maŋ, geŋ a kune. ¹⁴ Kaye naabo ere ay isiyo ette ayni dokkiyo geyyiso ere k'Almasi, kono ay suune adda k'addey wede soo y'a inda kono ðuwo pay, geŋ injino aakede ðuwo pay an t'inda ti yode a ðaana Raa me. ¹⁵ Yoŋ y'inda ki

† **5:10** 5.10 Kun wollo adda mattup ki Romeŋ 14.10.

ɗuwo pay, kono ɗon i lekkiyo zeere gen, an ki lekke lekkiyo ere k'aggadan ye, wo ɗe an di lekke lekkiyo ere ki yode Almasi, y'a inda wo y'a bilɗe kono kane.

¹⁶ Gen inki ti anki, kaye wenda soo ton umbo ay di y' wolle a urzi tudde me. Derec aame ti kaaga Almasi ay yi wulle aa wede tudde ton man, ankenno yon ay ki y' woliyo inki ye baa.

¹⁷ Aame wede yi lekkiyo kettiyo kan soo t'Almasi man, yode batum yi t'ize wede aware. Lekkiyadi ere mazzini ti t'ingile, wo ankenno y'a lekke lekkiyo ere aware baa.

¹⁸ Suldi pay gen isiyo Raa, yon y'in ti'n gimo in t'ukkiye ti yode t'urzi k'Almasi, wo y'ay d'ele attidi ki naabo kazita a ɗuwo an di-kimo an di t'okkiye ti yode. ¹⁹ Gen derec, Raa t'urzi k'Almasi ɗuwo y'a ti'n gimo an t'ukkiye ti yode. Wo yon a doopidadan ere an a ti diipida a urzizi gette yi ki ti kaza ye baa, wo a kaye y'ay d'ele naabo kazita a ɗuwo an di-kimo an di t'okkiye ti yode.

²⁰ Inki man kaye aakede bize k'Almasi y'ayn'igibo, gen aakede yode Raa batum y'unni waaku t'urzi kaye. Inki kun ollo, ti suma k'Almasi ay un obe bey, kun oyyo kun ti kami kun t'okkiye ti Raa! ²¹ Almasi gen yon oldiko yi k'ize ye, wo ɗe Raa y'a y'ize y'a t'umbe oldiko kine, kono t'urzi yode kine in t'ise don ki diine a daana Raa.

6

¹ Kaye ay naabiya ti Raa kan soo, inki ay un t'eele kooke'n: beeko ere kun uune ti Raa gette,

kun ti t'ise ki bita ye. ² Derec, ono eŋ Raa yi ruute ti kaaga, y'ede:

«A onniyo ere n'a gize beekadó, nuŋ môoladá n'a illiga,

wo a onniyo k'uttiyo, nuŋ n'a gi di nuuge*.»

Zemba ki nuŋ kun ollo, onniyo ere k'uttiyo Raa yi ti ruute gette, aŋki t'iina baa. Tode gettiŋ onniyo ere ki beeko Raa.

³ Kaye a wenda soo toŋ ay ki dehu ye, ay yi-di t'ise mukkolo morkiye a urzi Raa me, kono t'urzi tuuku toŋ d'uwu an ki t'oone munda k'ulsuko adda naabadey ye. ⁴ Wo de ay di dehu aame i isiyo munda toŋ ay kaza tuddey a d'uwu kaye doŋ naabo Raa ki kotto, ay d'ombiŋe baadaŋ a suldi doŋ aakede: Dabar, eedey ay ki t'ooniyo ye, wo ulbe k'oofiyo baadaŋ geŋ me. ⁵ Duwo an ay di'n gussite, an ay di'n ibi adda dangay, an d'oozige kulkuwo ki tuddey, ay d'ombiŋe a ormiyo naabo, wo onniyo muno moone umbo, addey guguba. ⁶ Ay kaza tuddey kaye doŋ naabo Raa t'urzi lekkiyadey ere kamileŋ, t'urzi suuniyadey, t'urzi k'ombiŋadey, t'urzi beehiykadey, t'urzi naabo k'Unde Kamileŋ, t'urzi geyyisadey ere t'adde soo, ⁷ t'urzi kazita k'ono doŋ derec wo t'urzi toogo Raa. Kaye suldi k'arkadey, lekkiyo ere ki diine a daana Raa, tode gette aakede arku a bey k'ammade ki sakka wo dargine a bey geelo ki naakiwsa. ⁸ Doŋ ongoŋ an ay d'eliyo suma, doŋ soŋ an ay di'n koogire. Doŋ ongoŋ an rootiyo sundey k'ulsuko, doŋ soŋ ki beehiyko. Duwo an ay di'n wolliyo kaye aa doŋ lohito k'ono, kaciŋ ay

* **6:2** 6.2 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 49.8.

rootiyo ono don derec. ⁹ An d'isiyo aa an ay ki'n suune ye, kacinj an ayni suune beehiye. An ay di'n woliyo kaye aa don unto, kacinj ay lekkiyo zeere. Duwo an ay di'n dabirsa, wo de an ay ki ti'n towwo ye. ¹⁰ An d'isiyo ay t'ise sommagi donon, wo de kaye daayum ulbey unse. Duwo an ay di'n woliyo aa ay k'ede munda ye, kacinj† don baadan ay an di'n isiyo ki laale. An elkiyo munda ay k'ede ye, kacinj suldi pay ay d'ede.

¹¹ A kune zembadey don a Korent, kaye addey ay un ti'n iidiba kereñ, ay unni geyyiso baadan. ¹² Kaye ay unni giyye baadan, wo de kune ay ki'n giyye ye me. ¹³ Injino man ono don n'un orbe en aa meege y'an orbe a inñizi, kune toñ kun ayni geyyo aakede kaye ay unni geyyiso.

Kine boy wede ki Raa zeere

¹⁴ Kune ti don i ki ziipe addan a Isa ye gen, kun ti dodde talgagun soo ye. Munda ede koo a-kette kan soo munda wede ki diine aa Raa yi dehu ti munda wede ulsu me? Aha, munda umbo! Munda ede koo a-kette kan soo an toore ti zimolo me? Aha, munda umbo! ¹⁵ Almasi ti Meeda siitandani, onaman ette kan soo ko? Aha, i k'ette ye! Munda ede ko a t'okkiye wede i ziipe addi a Isa ti wede i ki ziipe addi a Isa ye me? Aha, munda umbo! ¹⁶ Munda ede ko a t'okkiye Boy Raa ti longayi me? Aha, munda umbo! Derec kine en, kine boy wede ki Raa zeere, gen aa ono don Raa y'a ruute ti kaaga, y'ede:
«Nun n'a lekka adda diinayan wo n'a ozira ti kane,

† **6:10** 6.10 Kun wollo adda mattup ki 2 Korent 8.9.

nun n'a t'isa Raazaŋ wo kane an t'isa d'ɔŋzó‡.»

17 Kono kamo Galmeega Raa y'a ruute, y'ede:
«Kune ti diinayaŋ kun t'adɔɔ kun t'argu siggunj!
Munɗa wede un di'n isa ganigi a d'aana nunj Raa,
kun botta ye,

wo nun n'un di'n seeda bey sireŦ.»

18 Galmeega Raa toogo i jiire pay y'a ruute sey,
y'ede:

«Nun n'a t'isa Meegugun,
wo kune, kun t'isa inɗizó kuuli wo erayi*.»

7

1 Zemb'a ki nun kune d'ɔŋ ki geyyiso, sulɗi d'ɔŋ
Raa yi ruute y'aasa geŋ, d'erec kane an lekkiyo
a kine. Kono kamo kine batum addiŋ in ti'n
iso kamileŋ ti sulɗi d'ɔŋ i-ti'n isiyo tudde ti biza
k'ulbe ganigi geŋ me, wo in soodo zakidi in t'iso
d'ɔŋ ooyiso kese a Raa wo t'orgiso a yode.

Unsuwo ki Pool a tukki d'ɔŋ Korent

2 Kun ayni geyyo, kono kaye a wenda soo toŋ
ulsu ay i-k'ize ye, wenda soo toŋ ay ki digge
ye, wo wenda soo toŋ ay ki mibilɗe ye kono ay
t'ambe munɗazi me. 3 Ni rootiyo inɗino kono
booro t'un gi di'n seeda ye. Geŋ aa n'a ruute ti
poone: kune ay un elkiyo daayum adda k'addey,
kine kettiyo kaŋ soo ise in lekkiyo zeere, ise in ti
t'inda toŋ maŋ. 4 Nun ni ziipe addó pay a kune,
ulbó o-t'ize unse baadaŋ ti kune me, nun a ti n'

‡ **6:16** 6.16 Kun wollo adda mattup ki Lebitik 26.12 wo Ezekiyel
37.27. § **6:17** 6.17 Kun wollo adda mattup ki Ezayi 52.11 wo

Ezekiyel 20.34. * **6:18** 6.18 Kun wollo adda mattup ki Oze 2.1
wo Ezayi 43.6.

zille, wo ulbó a ûune t'unjsuwo adda dabaradey ere pay gettiyo tonj manj.

⁵ Injino manj aame ay iina a siidfo Maseduwan tonj, kaye ay ki ti buuke ye, wo de ita dabar ere tuuku tonj ay di-t'uune: t'enj d'uwu an ay di'n t'iiziga, wo adda k'addey ay d'ede ulbe k'oofiyo.

⁶ Wo de Raa, yonj yi selliyo donj tuddanj i ti rorriso genj, y'ay ti'n zille ti aaniya Tit. ⁷ Wo ay uune selliyo ti aaniyadi danjal ye, wo de t'urzi kooke wede kun i elo pay. Wo sonj y'ay t'iide taaya y'ede, kune mosogo nunj Pool kun dehu kun ti n' wolle, a moolagunj ere kun iile, a urzi wede kune wehini ki naakiwsado me, genj kono k'injino ulbó o-t'ize unse baadanj sey.

⁸ Aame a mattup ere n'un riine gette kun t'ize sommagi dondonj manj, nunj tonj o t'ize attidi. Wo ankenno nunj o ki t'ize attidi ye, kono sommagugunj a mattup gette ki peedo boolonj.

⁹ Wo ankenno nunj ulbó o isiyo unse a sommagi dondonj ki kune genno ye, wo de o isiyo unse kono sommagugunj genj un di'n ize kun di gime lekkiyagunj. Kane sommagi genj iido ti Raa, injino kaye munda k'ulsuko soo tonj ay un k'ize ye. ¹⁰ Ki kotto sommagi dondonj donj ettiyo t'urzi Raa genj, i d'eliyo urzi kama lekkiyo, t'urzi genj kine in d'ooniyo uttiyo, genj in ki t'ise attidi ye. Wo de sommagi dondonj donj ettiyo t'urzi duniya ette, a-d'ette unto. ¹¹ Ankenj kun ki wollo do, suldi donj kun uune aame dangu t'urzi sommagi dondonj donj ettiyo t'urzi Raa genj me. Eyye, kane genj an un di'n ize donj addanj soo k'isiyo munda wede Raa yi dehu, sonj kun t'ize donj seegunj ye ti wede isiyo oldiko me, sonj kun di kulkiso

a munda wede ulsu, soŋ un t'eliyo orgiso a munda ulsu kun d'ise me, soŋ un t'eliyo mosogo ki wollisadó, soŋ k'un t'ize doŋ wehini a urzi zaapu k'addugun a Isa, wo soŋ k'un d'uune urzi wede wedusu yi t'isiyo oldiko maŋ kun di y'eliyo dangay. Geŋ t'urzi tuuku toŋ kune batum kun gize ti suldi ulpi geŋ kune adda ye.

¹² Injino maŋ, n'un riije mattup gette kono ni dihe n'un di kize a daana Raa, kune doŋ wehini a urzi geyyisadey me. Wo de ni ki riije kono yo wede ize ulsu* ye wo kono wede an i ize ulsu ye. ¹³ Kono kamo ti naabagun gette kaye ay d'uune toogo baadan.

Wo ay uune toogo ti naabagun danŋal ye, ulbey ay d'ize unse a jiire kono ay wulle Tit batum ulbi unse baadan ti kune me. Anken addi i t'udige baa kono kune pay geŋ me. ¹⁴ Derec, a daana Tit geŋ nuŋ ulbo oo d'ize unse kono kune geŋ me, wo de geŋ nuŋ oo k'ede sukuyagi ye baa. Kaye daayum derec ay un ti ruute, wo anken munda wede a yi ruute Tit a tukki kune geŋ, yoŋ ki kotto derec. ¹⁵ Tit geŋ y'un elkiyo adda k'addi kono kune pay onami kun'n illiga, wo kun di y' ziida bey sire ti ottilso wo ti orgiso a Raa. Kono kamo y'un di'n geyyiso baadan a jiire ere ti poone. ¹⁶ Nuŋ ulbo unse kono a suldi pay, n'aane n'a zaape addo a kune.

8

Eliyo kooke a urzi tussiyu

* **7:12** 7.12 Kun wollo adda mattup ki 2 Korent 2.5-8.

¹ Zemba ki nuɲ, kaye ay dehu kun di suune beeko ere Raa y'an ele a kane don ogiysito ti suma k'Isa a siido Maseduwan. ² Kane geɲ an d'uune naamiya t'urzi dabar ere baadan, wo de toɲ an di lekkiyo daayum ulbaɲ unse. Wo kane munda an k'ede ye an daayisa baadan toɲ, kane wasigale an d'ele suldi baadan a urzi naabo Raa me. ³ A urzi tussiyo geɲ, wede tuuku toɲ y'ele munda a toogadi toogadi, wo don ongo an ele a jiiire toogadan sey, nuɲ Pool en ersado ti wulle, geɲ wenda soo toɲ an ki y'ize ye ki toogo me. ⁴ Kane an di-gidfima baadan ti obe bey, ay d'ise beeko man an di nooge a naabo tussiyo a don ki Raa a siido Ziide*. ⁵ Inkinno man a naabo gette ki poone an d'ele tuddan batum a Galmeega, san a daana kaye aa Raa yi dehu. Geɲ a jiiire munda wede ay elkiyo an aane an d'ise. ⁶ Kono k'inkinno Tit geɲ kaye ay di gidfima kono naabo tussiyo ere y'iiso di kune don Korent gette, y'a kime y'a-ti danggo ti beehiyko. ⁷ Kune ki laale a suldi pay, aakede: Urzi zaapu k'adde a Isa, urzi rootiyo k'ono, urzi suuniyo suldi pay don ki Raa, urzi k'isiyo naabo Raa t'adde soo, wo urzi geyyiso ere kun uune ti kaye. Inkinno man a urzi tussiyo toɲ, kun kaza kune ki laale wo ay dehu kun t'ise don wasigale.

⁸ Onamo ni rootiyo en, n'un ki'n isiyo ki toogo ye, wo de n'un towwo taaya ki zemba don a Maseduwan an ize naabo Raa t'adde soo, geɲ kune toɲ kun di kize geyyisagun ekki duwo

* **8:4** 8.4 A urzi tussiyo ere a zemba don a siido Ziide gette, kun wollo adda mattup ki Romeɲ 15.26 wo Galat 2.10.

t'adde soo. ⁹ Kune kun ti suune beeko ere Galmeegin Isa Almasi y'eliyo ti mozuwo te. Yoŋ ki laale, wo de kono kune y'a iyye y'a-t'ize tuddi wede i-k'ede munda ye, inokino t'urzi geŋ y'un di'n ize kune ki laale.

¹⁰ Kun ollo, n'un d'elo elkiyadó a urzi tussiyo gette: beehiye a kune kun di seeda zakidi bini daŋgu, kono t'oboŋoŋ naabo gette i t'ilke wo iise ki poone toŋ kune. ¹¹ Ankeŋ naabo gette kun a ti daŋgo. Wo kun ti daŋgo t'adde soo, wede soŋ a toogadi toogadi, aakede kun ilke t'ume k'eesiyo. ¹² Aame in eliyo munda t'adde soo maŋ, Raa toŋ ulbi unse a munda wede in eliyo me, wo mundaziŋ umbo maŋ Raa toŋ yi ki tondiyo ye.

¹³ Kaye ay ki dehu ye doŋ oŋgo an t'oone eedaŋ, wo kune kun t'ette adda dabar me. Wo de ay dehu kun t'ise pay miŋ kaŋ soo wede tuuku toŋ i ki baate ye. ¹⁴ Ankenno kune adda darna geŋ, kun d'ette noogiyo kane doŋ an biite. Saŋ aame onniyo soo kune un biita wo kane adda darna maŋ, an d'etta noogiyaguŋ kay. Inokino maŋ kun di lekka pay miŋ kaŋ soo wede tuuku toŋ i ki baate ye. ¹⁵ Ono eŋ an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Wede yi ziki baadaŋ toŋ, i k'oope ye, wo wede yi ziki baata toŋ, i ki beete ye†.»

Tit ti doŋ an naabiya kaŋ soo

¹⁶ Kaye ay di roote koduwo a Raa, yi-d'ize adda k'adde Tit yi dehu t'adde soo y'un di'n noogey aa ki kaye. ¹⁷ Tit geŋ kaye ay yi tunde maŋ, y'a iyye y'a t'ette di kune me, wo yoŋ miŋ y'ele tuddi

† 8:15 8.15 Kun wollo adda mattup ki Egzod 16.18.

ki poone too, wenda yi ki y'ize ki toogo ye, y'a t'iiziga y'a engile di kune. ¹⁸ Kaye ay a-t'igibe ti yode leema wede don pay ogiyo ti suma k'Isa an yi tamma a urzi naabadí ere ki kazita Rabila Majjaanawa. ¹⁹ Wo k'in kino danjal ye, don pay ogiysito ti suma k'Isa an yi biire ay torguwe kan soo, kono ay a-ti danjey naabo ere ki tussiyó. Naabo gette kaye ay isiyo kono a t'ele tamma a yode Galmeega batum. In kino man duwo pay an di suune kaye ay naabiya t'adde soo.

²⁰ Kay ay d'ede attidi a urzi yeeriyo sonko ere baadan duwo an tusse ette, in kino ay konso jep, kono duwo an ki roota munda k'ulsuko a tukki kaye ye. ²¹ Kaye ay dehu ay ki d'ise beehiye a daana Raa danjal ye, wo de a daana duwo pay.

²² Ti kane zemba sire gen, ay a-t'igibe leemadey soo in kino, wede tan baadan a naabo tuuku ton ay ti y' wulle yon yi dehu t'adde soo y'a nooge don ongo. Wo ankenno ton yi dehu y'aase in kino sey a ceere kono yi ziipe addi pay a kune. ²³ Tit gen, yon wede ay sooru soo wo ay naabiya ton kan soo ki noogiyagun. Wo ki zemba don ti yode gen, i'n igibe zemba don pay ogiysito ti suma k'Isa, wo naabadan ere an isiyo gette, i d'eliyo tamma a Almasi. ²⁴ Kane gen kun'ni soodo bey sire, kono a kize ki kotto kun'ni giyye. In kino man don pay ogiysito ti suma k'Isa gen, an di suuna adda k'addan munda wede ay ruute a tukki kune gen d'erec.

9

Raa yi giyye wede eliyo t'ulbe unse

¹ A urzi tussiyo ki noogiyo don ki Raa a siido Ziide gen, ki too man n'un ki raaje ye baa, ² kono ni suune kun dehu kun nooge t'adde soo me. Inki kune n'un di'n imme a daana zamba don a siido Maseduwan, wo n'an di ruute, n'ede: «A urzi tussiyo gen, zamba don a siido k'Akayi ton an t'ikkima tuddan t'obonon too.» Aame don Maseduwan an illiga kun iiziga wehini a urzi tussiyo man, don baadan ogiysito ti suma k'Isa an d'eele toogo. ³ Wo anken zamba ado en n'anni t'igibe k'ume kune kono a urzi tussiyo kun t'okkimey tuddugun beehiye, aa n'a ruute a don onon. Wo gen nun n'un di'n imme, ni ki dehu n'a ki t'ise wede lohito k'ono ye. ⁴ Wo nun orgisado, aame don miibi ti siido Maseduwan etta di kune ti nuuno gen ay un ki'n uuney tuddugun okkime ye man, kaye ay seedey sukiyagi kono ay ziipe addey a kune, wo kune ton kun seedey sukiyagi kay. ⁵ Inki man n'a t'ilke n'a tunde zamba ado enno an ay d'oogume di kune, an a-ti dangey tussiyo ere kun ruute kun t'ela ti mozuwo. Gen aame n'iiney man, tussiyo ettú t'iide, wo a kizey kun ele t'adde soo, t'adde sire ye.

⁶ Kune ono en kun'ni suuno koduwo, wede yi giira baata man, y'a t'ayda ton baata kay, wo wede yi giira baadan man, y'a t'ayda ton baadan kay. ⁷ Gen wede tuuku ton y'elo aa y'ilke adda k'addi, t'adde sire ye, wo aa an ki y'ize ki toogo ye, kono Raa yi geyyiso wede y'eliyo ti ulbe unse. ⁸ Raa gen yon i-d'ede toogo y'un di'n oone t'ita beeko ere tuuku ton man, kono suldi don pay daayum kun dehu ki lekkiyagun gen, kun

di'n t'oonaa baadaŋ sey a oopita, inkiino kun t'ela k'isiyo naabo ere pay beehiye. ⁹ Ono eŋ an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de:

«Yon suldi y'a-dikkida, y'an d'ele ti mozuwo a doŋ an k'ede munda ye,
Munda wede y'isiyo ki diine a duwo geŋ, yon i lekkiyo ki daayum*.»

¹⁰ Eliyo buzu korso ti ombo a wedusu Raa, geŋ y'un t'ela kay buzu korso me, y'un di y'aagila wo munda wede kun isiyo ki diine a duwo geŋ y'un di y'aagila k'aagulu. ¹¹ Kune Raa y'un di'n isa ki laale a suldi doŋ pay beehiye, wo kun di koonaa daayum wasigale. Inkiino maŋ doŋ baadaŋ an di roota koduwo a Raa a munda wede ay an d'etta geŋ me. ¹² Derec, naabo tussiyo ere kun isiyo gette a ki t'ida mosogo doŋ ki Raa a siido Ziide danjal ye, wo soŋ doŋ baadaŋ an di roota koduwo a Raa. ¹³ Duwo an wulla'ŋ naabo gette beehiye, inkiino maŋ doŋ baadaŋ an t'imma Raa a ollige k'ono ere un d'ede kono kun seefu zakidi a urzi Rabila Majjaanawa k'Almasi. Wo an t'imma Raa sey kono kune wasigale, aggagun kun d'ele a zamba doŋ a siido Ziide wo ti doŋ pay. ¹⁴ Kane zamba geŋ an tonda Raa kono kune, wo t'urzi geŋ a kiza an unni giyye baadaŋ, kono a beeko ere baadaŋ a jiire Raa y'un ele gettiyo. ¹⁵ Geŋ in rooto koduwo a Raa a suldi doŋ y'in eliyo in k'elkiyo eego ye geŋ me.

10

Pool yi naakiwsa naabadi

* **9:9** 9.9 Kun wollo adda mattup ki Soom 112.9.

¹ Ki nuŋ Pool eŋ, n'un di'n tondo ti tassuwa wo ti beehiyko ere ettiyo t'urzi k'Almasi. Doŋ ongo an di rootiyo an'de, aame nuŋ a diinaguŋ maŋ nuŋ tasse, wo de dokki ti kune maŋ wehini. ² Geŋ nuŋ n'un di'n tondo ti obe bey: Kun ti kama lekkiyaguŋ, para maŋ aame n'iida di kune sey maŋ, n'a kooney wehini a umayó. Wo de doŋ ongo an elkiyo kaye ay sooru a urzi tudde. Injino maŋ a kane doŋ geŋ, nuŋ wehinkadó n'an ti-kizey. ³ Derec kaye doŋ tudde, wo de ay ki deyyiso aa ki doŋ tudde ye. ⁴ Adda deyyisadey gette aryagi doŋ ay di deyyiso, itadaŋ a urzi tudde ye. Wo de kane ita toogadaŋ t'ettiyo ti Raa kono i-ti dambu suldi doŋ pay i ti-toogiyo a Raa. Kaye ay di lattiya elkiyo ere oldo, ⁵ wo toogo ere pay ki doŋ i koliyo tuddaŋ an an t'eegirso a duwo an di suune Raa. Kaye ay an kazita a duwo kono an di-kime elkisadaŋ ere oldo gettiyo wo an d'olliga ono doŋ k'Almasi wo an d'ozire eego. ⁶ Aame kun t'iza doŋ ollige ono wo kun a ti sooru eego aa Raa yi dehu maŋ, kaye tuddey okkime wede tuuku y'a ti doopide onamey geŋ, ay ti'n t'ela danŋay.

⁷ Kune'ŋ suldi kun'ni wolliyo a edaguŋ danŋal. Aame wede yi zuune adda k'addi yoŋ k'Almasi maŋ, geŋ yi suuno kaye toŋ k'Almasi aa yode. ⁸ Kaye Galmeega y'ay ele urzi ki noogiyaguŋ kun di t'ihira a urzi zaapu k'adduguŋ a Isa, ki dag-giyaguŋ ye. Geŋ koo kun elkiyo ni tamma tuddó baadaŋ toŋ, wo de a nuŋ o k'isa sukiyagi ye. ⁹ Geŋ ni ki dehu n'un gi di t'ele orgiso ye, t'urzi mattupiyagó doŋ n'un raanjiya eŋ me, ¹⁰ kono

ɗon ongo an rootiyo, an'de: «Mattupiyagi yi raaniya geɗ onaman zakidɗi wo wehini, wo de aame yon a diinayey man, toogadi baata wo onami ton ki bita.» ¹¹ Wede yi rootiyo inkinno geɗ, yi suuno munda soo adda k'addi: Aame kaye dokki ti kune man, mattupiyagey ay un raaniya geɗ onaman wehini, wo aame kaye a diinagun ton naabadey wehini inkinno.

¹² Don ongo an tamma tuddan ti siidan, wo kaye ay ki dehu ay ki'n dooze ye, wo ay ki'n deeye ye. Kane geɗ an tamma tuddan ti siidan, wo geɗ an ti-t'ize tuddan aa munda doozio wo ki deeyiso ti don ongo. An isiyo inkinno geɗ, kane aa don elkisadan umbo. ¹³ Wo ki kaye ay ki t'imme tuddey ay gi di-doopida ti yirwe wede Raa y'ay riike geɗno ye. Aame Raa y'ay di'n t'iide di kune geɗ, y'ay di riike yirwe a ume wede ki naabadey, wo ay di naabiya adda. ¹⁴ Wo a ume geɗ, kaye ti yirwayey ay gi di diipida ye. Iney ki poone di kune kaye, ay un di gizite Rabila Majjaanawa k'Almasi me. ¹⁵ Kaye ay ki t'imme tuddey ye ekki naabo ki don doolo g'ize te. Wo de ay zaape elkisadey a kune kun di t'ihira a urzi zaapu k'addugun a Isa, inkinno naabadey ere a diinagun gette t'a aagila k'aagulu adda k'ume wede Raa y'ay riike me. ¹⁶ Geɗ inkinno san ay di doopida ki siidiyagi don dokki ti di kune, ay an di kizitey Rabila Majjaanawa. Kaye ay ki dehu ay ki naabe adda k'ume wede don doolo gi niibe ye, wo ay ki dehu ay ki t'imme tuddey a naabadan ye.

¹⁷ Ono en an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Wede yi dehu yi t'imme tuddi

mañ, y'amma tuddí a munda wede Galmeega Raa y'ize*.» ¹⁸ Wee wee, wede naabo beehiye me? Wede naabo beehiye'ñ yonñ wede Galmeega batum yi yi tamma, yode wede yi tamma tuddí ti siidí ye.

11

Pool ti dɔŋ k'olmidayí

¹ Nuñ ni dehu kun aa d'ombiña, kono ankenno n'orbe aakede nuñ ki maade. Eyye, kun ambo ombiñe ti nuñ me. ² Derec, nuñ n'okkiso a kune me, wo okkisadó t'ettiyo ti Raa, kono kune eggun seedu, ni dehu kun di lekke kamilen, inkinno n'un di'n t'etta k'ume yode soo danjal Almasi, aakede uto konso an i-d'ette a kulatú. ³ Wo de kun elko a taaya ki meediñ Awa tod'te miipo t'a ti mibilde t'urzi metinkatú. Inkinno mañ nuñ n'orgiso kono elkisagun t'a t'isa oldo, t'un ti'n ledfa dokki ti lekkiyo ere t'adde soo a urzi k'Almasi te*. ⁴ Ni rootiyo inkinno kono aame wede tuuku y'ettiyo y'un kazita urzi k'Isa ti doolo, ti wede kaye ay un ki gizite ye, ise kun ooniyo unde ti doolo ti ere kun uune ti poone gettiyo ye, ise an un kazita rabila ti doolo ti Rabila Majjaanawa ere kun uune ti poone gettiyo ye toñ mañ, kun d'ombiñe baadan ti kane me.

⁵ Kane dɔŋ kun rootiyo kun'de, kane dɔŋ zina k'Isa i jiiere geñ, nuñ n'elkiyo kane geñ an ki n' ceere ti munda ye. ⁶ Derec, a rootiyo k'ono

* **10:17** 10.17 Kun wollo adda mattup ki Zeremi 9.23 wo 1 Korent 1.31. * **11:3** 11.3 Kun wollo adda mattup ki Zenez 3.1-13.

suuniyadó t'ise baata toŋ, wo de a urzi suuniyo Raa geŋ a ki'n baate ye. Kaye suuniyadey t'urzi tuuku toŋ, daayum ay un ti gizite kereŋ.

⁷ Aame n'un gizite urzi Rabila Majjaanawa ki Raa geŋ, n'un gizite ki waawiye, n'a-t'ize tuddó ñeŋku kono kune sundugun t'a ôole. Geŋ n'ize inŋkino oldiko ko? ⁸ Nuŋ n'a iyye doŋ ogiysito ti suma k'Isa a ume doolo an di n' nuugo ti soŋko, geŋ aakede ni ziko maaladan kono ki noogiyagun. ⁹ Aame nuŋ di kune geŋ, munda tuuku toŋ ni dihe a urzi lekkiyadó, a wenda soo toŋ ni ki guune attidi ye, kono zemba doŋ iido ti siido Maseduwan geŋ, munda wede oo biite an o ele pây†. Wo a suldi pay tuddó n'a ti ziida n'un k'ele attidi ye, wo daayum tuddó ni ti seeda inŋkino. ¹⁰ Geŋ inŋkino nuŋ ulbó unse. Ni rootiyo ti derec ere k'Almasi oo d'ede: Adda siido k'Akayi, n'aasa t'urzi tuuku toŋ, wenda soo toŋ umbo a aana oo di latta unsuwo ere oo d'ede te. ¹¹ Ki moo me ni rootiyo inŋkino me? Kun elkiyo n'un ki'n giyye ye ko? Aha, Raa yi suune n'unni giyye me!

¹² Munda wede n'isiyo ankenno en, ki daana toŋ n'isa inŋkino kono n'an di t'ippa a bize ki doŋ i koliyo tuddan an'de, kane ti kaye naabadey kan soo geŋ me. ¹³ Kane geŋ an ti-t'isiyo tuddan aa doŋ zina k'Almasi, doŋ daggiya duwo, tuddan an ti-t'ombide an t'isiyo aa doŋ zina k'Almasi‡. ¹⁴ Geŋ munda ki seedu giggire umbo, kono tode Meeda siitandani batum toŋ tuddutú ti-ti

† **11:9** 11.9 Kun wollo adda mattup ki Pilip 4.15-18. ‡ **11:13** 11.13 Kun wollo adda mattup ki Matiye 7.15.

t'ombide ti-t'isiyo aa maaleeka wede ki toore. ¹⁵ Geɗ i k'ooŋe ye, kane ɗoŋ naabatú toŋ tuddaŋ an ti-t'ombide an t'isiyo aa kane ɗoŋ naabo Raa ki diine. Wo ɗe kane geɗ a onniyo ɗaŋgu an t'ooney munda wede a naabadaŋ.

Ombiŋe Pool a dabar

¹⁶ Kun ollo, n'un di-ɗoolo sey, wenda soo toŋ ti diinaguŋ y'elke ye nuŋ ki maade me. Wo ɗe aame kun elkiyo nuŋ ki maade maŋ, geɗ kun d'oyyo n'a orba aa ki maade, kono nuŋ toŋ ni-t'imme tuddó booloŋ. ¹⁷ Ono ɗoŋ ni rootita eŋ, ni rootita aa Galmeega yi dehu ye, wo ɗe ni rootita aa nuŋ ki maade kono ni suune adda k'addó, o d'ede urzi n'a t'imme tuddó. ¹⁸ Doŋ baadaŋ an tamma tuddaŋ a sulɗi ɗoŋ a urzi tudde, iŋkino maŋ nuŋ toŋ n'a t'imme tuddó kay. ¹⁹ Kune ɗoŋ kun'de un d'ede elkiyo baadaŋ geɗ, kun d'oyyiso t'adduguŋ pay kun d'ombiŋe a kane ɗoŋ elkiyadaŋ umbo. ²⁰ Kune kun d'oyyiso a ɗoŋ zina i jiiire geɗ an un di'n isiyo aa bulagi, an un di'n oobiyo ti metiŋko, sulɗuguŋ an t'oogire pay, an di koliyo t'egguguŋ, an un di'n danyisa a tobbiŋaguŋ, wo a sulɗi pay geŋno toŋ kun d'ombiŋe. ²¹ Geɗ munda wede kaŋe an un ize maŋ, kaye toogadey baata iŋkino ay un k'ize ye. Wo geɗ tambobino, sukiyagi a kaye! Kun ollo, aŋkeŋno n'a orba aa nuŋ ki maade, wo wede yi tamma tuddi a munda tuuku maŋ, nuŋ toŋ n'aane n'a t'imme tuddó eego kay. ²² An rootiyo kane ɗoŋ k'Eber maŋ, nuŋ toŋ Eber! An rootiyo kane Izirayel maŋ, nuŋ toŋ Izirayel! An rootiyo kane ti biza bumfu k'Ibirayim maŋ, nuŋ toŋ

ti biza bumbu k'Ibirayim§. ²³ An rootiyo kane don naabo k'Almasi man, nuɗ miɗ wede naabo k'Almasi i jiiire kane, injino n'a orba aa eedó i-dikke baa. A naabo gette n'iidfi yeebadó i jiiire kane, an ni zidde dangay taɗ baadaɗ i jiiire kane, an ni gussite taɗ baadaɗ i jiiire kane, wo ni likke aa a biza zire k'unto taɗ baadaɗ i jiiire kane. ²⁴ Yawudiyagi an di n' gussite taɗ paat, kossiyo soo marpa ada g'ado makumu gessat*, gessat. ²⁵ Don Romenɗ an di n' gusse ti dalka taɗ ado, wo duwo an di n' gikkite ti monjali ki tówwadó kaɗ soo. A torquwadó geɗ, taɗ ado tooko ay di lattiya adda k'ahu ahu, wo i d'ize onniyo soo n'a likke t'ekki bar diddo wo onnu†. ²⁶ A torquwadó ere taɗ baadaɗ gette, n'a uune dabar aa nuɗ a biza zire t'urzi k'oydayi g'ay t'ôoniyo, wo t'urzi don dekkiyo k'urzi, n'a uune dabar aa nuɗ a biza zire t'urzi donzó Yawudiyagi, wo t'urzi don Yawudiyagi ye, n'a uune dabar aa nuɗ a biza zire t'urzi don adda geegiryagi, wo adda balda, n'a uune dabar aa nuɗ a biza zire ekki bar, wo a daana don an ti-t'isiyo tuddaɗ aa zemba a urzi k'Isa‡. ²⁷ N'a uwe ormiyo wo oofibe yeebe a urzi naabo, onniyo muno moone umbo, n'a uwe mosogo wo ôrme, onniyo muno addó

§ **11:22** 11.22 Kun wollo adda mattup ki Pilip 3.5. * **11:24** 11.24 Oogoro Muusa ti rootiyo wede booro ti ziidfa man, an di y'oggipe marpa i ki ceere ada pide ye. Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 25.1-3. Man kane an a d'ohire a marpa ada g'ado makumu gessat, kono an orgiso beezan i ti t'igiba man, an a ti doopida oogoro gette. † **11:25** 11.25 Kun wollo adda mattup ki Naabo don zina 14.19; 16.22; 27.39-44. ‡ **11:26** 11.26 Kun wollo adda mattup ki Naabo don zina 9.23; 14.5.

guguba, kallagó baata wo reele yi di n' tówwo. ²⁸ Sulđi doolo ede ni k'aane ni ki ti'n deepe pay ye, wo a nuŋ munda wede beehiye a jiiire, onniyo ti onniyo nuŋ ulbó o d'oodfiyo a tukki doŋ pay ogiysito ti suma k'Isa me. ²⁹ Aame wede yoŋ toogadí baata maŋ, nuŋ toŋ ni d'owwiyo toogadó baata kay, wo aame wede yi t'isiyo oldfiko maŋ, nuŋ addó i n'aadumu.

³⁰ Ise i dehu ki tamma tudde maŋ, n'a t'imme tuddó a toogadó ere baata gettiyo. ³¹ Tamma ti koono ki daayum a Raa Meeki Galmeega Isa, yoŋ yi suune ni ki lohito ono ye me. ³² Aame nuŋ a geeger Damas geŋ, goole siido wede mozigo Aretas yi ziipe'ŋ, yi d'ibi asigiryagi a boha bumbiyagi ki geeger gette ki seedfuzó. ³³ Wo de zemba an ti n' ziipe adda gedde, an ti n' zuuye ti nee ti buldo waaya moŋgali, wo ni di t'unzile a goole siido geŋ meŤ.

12

Raa yi iidfiba ita a Pool

¹ Injino i dehu'ŋ n'a t'imme tuddó ko? Aha, a ki nooge ti munda ye! Wo de toŋ n'a roote a sulđi doŋ o iido aa suniye wo Galmeega y'o di t'iidfiba ita. ² Nuŋ ni suune wedusu soo injino, yi lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Almasi*, onniyo soo Raa y'a y'umbé k'awwa ki kandaane wede k'aduwe, t'ume geŋ iide ozzine koomat makumu pide. Raa

Ť **11:33** 11.33 Kun wollo adda mattup ki Naabo doŋ zina 9.23-25.

* **12:2** 12.2 Pool yi rootiyo Nuŋ ni suune wedusu soo injino, yi lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Almasi: Geŋ yi rootiyo ti yode batum.

yi y'umbe miɲ ti tuddí gettiyo koo, i iide munda aa suniye koo maɲ, ni ki suune ye, i suune Raa siidí. ³⁻⁴ Derec, ni suune wede geɲ, Raa yi y'umbe ki jenne. Wo de yi y'umbe miɲ ti tuddí gettiyo koo, i iide munda aa suniye koo maɲ, ni ki suune ye, i suune Raa siidí. Wo a ume geɲ yi d'illigo ono doɲ wede tudde soo toɲ yi k'aane yi ki ti'n roote ye, kono a wede'ɲ urzi umbo y'anni roote me. ⁵ Geɲ ni t'imme tuddó kono wede'ɲ geɲɲo. Wo de ki nuuno k'aggadó, n'a t'imme tuddó a toogadó ere baata gettiyo daɲɲal. ⁶ Aame ni dehu ni t'imme tuddó maɲ, n'a k'orba aa ki maade ye, kono ni rootita derec daɲɲal. Wo de ni ki tamma tuddó ye ni-ti seedu, kono ni dehu d'uwu an di wolle munda wede n'isiyo wo munda wede an ollige ni rootiyo daɲɲal, munda ti doolo umbo.

⁷ Sulɲi doɲ Raa y'o t'iidiba ita geɲ, kane sulɲi doɲ i ceeriyo eego. Injino, kono n'a ki kili tuddó ti sulɲi geɲɲo ye, geɲ Raa y'o d'ele munda aa kuuno a tuddó i di n' dabirsa†. Geɲ aakede wede zina Meeda siitandani ti y'igibo y'a ni dabire kono o-t'eegire n'a ki kili tuddó ye. ⁸ A dabaradó gette n'a tunde Galmeega taɲ aɲo, kono y'o-ti leɲde ti tuddó me. ⁹ Wo Galmeega y'o di ruute, y'ede: «A kee'ɲ beekadó gettiɲ a iide baa. Kono nuɲ toogadó ti kee, aame kee toogadá baata geɲ me.» Geɲ nuɲ ulbó uɲse n'a t'imme tuddó a toogadó baata gette, kono toogo k'Almasi t'a

† **12:7** 12.7 Munda aa kuuno a tuddó i di n' dabirsa: Munda aa kuuno a tukki Pool geɲ urzizí daa suuniyo. Doɲ ongo an elkiyo Pool i d'ede eeni k'eda: Kun wollo adda mattup ki Galat 4.13-15.

koone eedó. ¹⁰ Kono kamo nuɲ ulbó o d'isiyo unse, a toogadó baata gette, ise d'uwó an ni kaldíta, ise an ni kodfíte, ise an ni dabirsa, wo ise an oo oodiyo ulbó baadan ton man, kono ni daaniya Almasi gen me. Eyye, aame nuɲ toogo baata ton, a ume gen n'a d'ooniyo toogo.

Ulbe k'oodiyo Pool a don Korent

¹¹ Kun wollo anken ni t'ize aa ki maade, wo de kun n'ize ki toogo n'a t'ize ki maade me, ki too man nuɲ a ni naakiwe kune. Ise d'uwó an rootiyo nuɲ ki bita ton, kane don kun'de don zina k'Almasi i jiiire gen, nuɲ n'elkiyo kane an ki n' jiiire ti munda ye. ¹² Suldi don ize di kune i-kaza nuɲ wede zina k'Isa gen, kun wulle: N'a imbiɲa a munda wede oone tuuku ton man, wo kun wulle suldi k'armika don i-kaza Raa toogo wo suldi don i ceeriyo eego me. ¹³ Kunun n'un biite a moo me a beehiyko ere n'ize a don ogiysito ti suma k'Isa a omagi doolo me? Munda umbo. Para man ede munda soo: Ni ki guune attidi kune ye. N'ize inkino ki diine ye man, kun oo t'iso tambobino!

¹⁴ Anken kun ollo, ni kime di kune sey k'aduwe, wo n'a ki kooney a attidi kune ye, kono ni ki dehey maalagun ye, wo de ni dehey kune batum. Kune kun suune inni gen an k'okumso suldi a maawan ye, wo de maawi okumso suldi a inniyan me. ¹⁵ Ki nuɲ, ulbó unse n'a dagge suldizó ise tuddó batum kono kune gen me. Derec, gen nuɲ n'unni geyyiso baadan, wo ki moo me geyyisagun a tukki nuɲ baata me?

16 Derec kun suune, n'un ki t'ize attidi kune ye, wo de don soŋ an'de, nuŋ metike n'un ti'n iimi ti metiŋko. 17 Kun t'elko do kunuŋ, ti diine don n'un ikkipe geŋ, t'urzi wede soo n'un ti'n iimi ti metiŋko ko? 18 Nuŋ ni di gid'dima a Tit y'a ette di kune wo n'a-t'igibe ti yode leema wede kune batum kun yi suune. Kunuŋ Tit geŋ y'un ti'n iimi ti metiŋko ko? Aha, kun suune geŋ derec ye! Wo kun suune nuŋ ti Tit geŋ, ay izire soo wo elkisadey toŋ soo.

19 Ti kaagine kun elkiyo koo ay okkime bizey a daana kune me koo maŋ? Aha, iŋkino ye! Onamey eŋ, ay rootiyo a daana Raa kono ay lekkiyo kettiyo kaŋ soo t'Almasi. Wo zemba ki nuŋ kune don ki geyyiso, ay isiyo pay geŋ kun di t'ihira a urzi zaapu k'adduguŋ a Isa. 20 Nuŋ n'orgiso a aaniyadó di kune geŋ, kune n'un ki'n t'ooney aa addó i dehu ye, wo nuŋ kun gi di n' wolley aa adduguŋ i dehu ye. Nuŋ n'orgiso n'iidey di kune, ni t'ooney suldi don aakede: Orbe k'ono k'ulpi ti tudduguŋ, kolbiso, kulkiso i ceeriyo eego, elkiyo ere bakadá k'a ti y' kime k'ita, dekkiyo k'ita duwo, lattiya suma duwo, koliyo tudde, wo isiyo suldi don a urzizaŋ ye pay geŋ me. 21 Nuŋ n'orgiso soŋ a ettiyadó ere soŋŋo gette, koo Raa yi-ti n' t'eley adda sukuyagi a daana kune me koo maŋ. Nuŋ n'orgiso koo ni-t'ooney don baadaŋ an lekkiyo daayum adda k'oldfiko aakede an ize ti poone koo maŋ, wo an ki ti gime lekkiyadaŋ ye botto, an lekkiyo a lekkiyadaŋ ere k'isiyo suldi pitiŋko, boliyo, wo an ti-t'eliyo tuddaŋ k'isiyo suldi don ulpi. Wo geŋ n'a ôoley a tukki kane geŋ me.

13

Toose ti aapuɗu ki ɗangu

¹ Nuɗ ni kime di kune eɗ k'aduwe. A sulɗi pay geɗ wedusu booro ti y' seeda'ɗ, i dehu ɗoɗ sire t'ado i wulle wo illiga munda geɗɗo ɗoo miɗ kollo*. ² A ettiyadó ere ki sirwe di kune gette, a ɗoɗ ize oldiiko ti poone wo a ɗoɗ oɗgo pay geɗ n'an ti ruuto, wo ɗe aɗken nuɗ dokki ti kune toɗ n'a-ti ɗoole sey: Aame soɗɗo n'iida wolliyaguɗ maɗ, n'a kooney wehini ti ɗoɗ pay isiyo oldiiko. ³ N'aasey iɗkino kono kun dehu kun di suune munda a kize, ki kotto Almasi yi rootiyo ti bizó. Wo kun di suuney Almasi yoɗ toogadí baata ye a ɗaanaguɗ me, wo ɗe yoɗ toogadí a diinaguɗ y'un ti kaza. ⁴ Derec, Almasi yoɗ a urzi tudde toogadí baata, ɗuwo an ti y' tiike ekk'undumu wede zaapu t'ekki bakadí kaɗ tontilko, wo aɗken yi lekkiyo zeere t'urzi toogo Raa. Wo kaye toɗ toogadey baata aa ki yode kono ay lekkiyo kettiyo kaɗ soo ti yode. Wo ɗe ti yode ay di lekkey zeere a diinaguɗ t'urzi toogo Raa.

⁵ Kune batum kun t'elkito, wo kun ti wollo kune'ɗ ki kotto a urzi zaapu k'adduguɗ a Isa ɗey ko? Kunuɗ kun ki suune ye ko Isa Almasi yi lekkiyo adda k'adduguɗ me? Para maɗ ɗuwo an k'aana an ki ti'n wolla ye sulɗi ɗoɗ i-kaza, kune kun seedu zakidi a urzi zaapu k'adde a Isa me. ⁶ Wo ɗe n'elkiyo kun suune, kaye ay un ti gize ay seedu zakidi a urzi zaapu k'adde a k'Isa me. ⁷ Kaye ay tonɗiyo Raa kono munda

* **13:1** 13.1 Kun wollo adda mattup ki Deeterenom 19.15.

ulsu soo ton kun ki d'ise ye. Ay rootiyo inkinno, kono ay ki dehu ay ki kize tuddey kaye ki diine ye, wo de ay dehu kun d'ise daayum beehiyko, ise duwo an rootiyo ay ki seedu zakidi a urzi zaapu k'adde a Isa ye ton man. ⁸ Ki kotto kaye ay k'aane ay i ki t'eegire ye a derec ki Raa te, wo de ay di nooge noogiyo derec ki Raa te. ⁹ Aame tuuku kune'n toogo wo kaye toogadey baata ton, ulbey i d'isiyo unse. Geñ munda wede kaye ay ton diyo Raa, kono y'un di'n oodibe delele a urzi zaapu k'addugun a Isa. ¹⁰ Kono kamo ankenno nun dokki ti kune, geñ n'un di raaniya mattup ettiyo, kono san onniyo ere n'iiney di kune man, kun ti gime lekkiyagun wo n'un ki d'isey wehini ye a urzi toogo ere Galmeega y'o ele gette, y'o ele urzi ki noogiyagun kun di t'ihira a urzi zaapu k'adde a Isa, ki daggiyagun ye.

¹¹ Inkinno ki danggu zamba ki nun, kun lekko t'unusuwo, kun i oolo tuddugun a Raa y'un di'n oodiba delele, kun elo kooke ti tuddugun, kun lekko onamgun soo, wo kun lekko ti toose, inkinno Raa wede ki geyyiso wo ki toose geñ y'a koono ti kune.

¹² Kun t'eesito tuddugun kan bey sire sire aa zamba, wo don ki Raa pay a enno, an un t'ize toose.

¹³ Beeko ki Galmeega Isa Almasi, geyyiso ere ki Raa, wo lekkiyo ere kettiyo kan soo in d'ede t'urzi k'Unde Kamilen gette i koono ti kune pay.

**Mattup ki Taasuwa ere Aware
Mukulu: Mattup ki Taasuwa ere Aware (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mukulu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

523c1c0a-f8ac-5d2f-aebe-7063b0de6b23